Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

**TER BESLISSING**

**Datum**
31 oktober 2022

**Onze referentie**
IENW/BSK-2022/295424

**Opgesteld door**
Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid & Milieurisico's
Cluster B

**Beslistermijn**
04-11-2022

**Bijlage(n)**
1

Aan Staatssecretaris

# nota

Beleidsbrief IenW Nucleaire veiligheid

## Aanleiding

- Op 5 oktober jl. en op 21 oktober jl. is met u gesproken over de Beleidsbrief IenW met betrekking tot nucleaire veiligheid in relatie tot de ambitie van het kabinet op het gebied van kernenergie.
- Bijgaand treft u een eindversie van de conceptbrief aan.
- Ook vanuit EZK wordt, vanuit de eigen verantwoordelijkheid, separaat een brief naar de Tweede Kamer gestuurd. Een concept daarvan is als bijlage ter informatie bijgevoegd. De brieven zijn complementair: in de brief van EZK wordt aangegeven hoe wordt omgegaan met de keuze van kernenergie in de energiemix en met locatiekeuze. De brief van IenW gaat over het wettelijk kader, nucleaire veiligheid, radioactief afval, financiële zekerheidstelling.
- De brieven volgen tezamen het traject van de ACKE (16 nov.), MCKE (29 nov.) en de MR (2 dec.), gezien de samenhang onder 1 agendapunt.
- U bent stelselverantwoordelijk voor nucleaire veiligheid/stralingsbescherming en inhoudelijk verantwoordelijk voor het beleid en wet- en regelgeving op het gebied van nucleaire veiligheid en stralingsbescherming.

## Geadviseerd besluit

- U wordt gevraagd in te stemmen met de inhoud van de brief.
- Parallel aan deze nota wordt de beleidsbrief door de dgMI aan de ACKE aangeboden, die plaatsvindt op 16 november a.s. De stukken dienen daartoe uiterlijk 7 november as. worden aangeboden.
- Uw reactie op de brief kan worden meegenomen tot 4 november a.s.
- Na de ACKE komt de brief weer bij u langs voor aanbieding aan de MCKE.

## Kernpunten

- De beleidsbrief IenW zal bestaan uit een brief met toelichting en een bijlage waarin wordt ingegaan op de volgende punten:
  1. Evaluatie van wet- en regelgeving stelsel;
  2. Veiligheid en beveiliging;
  3. Omgaan met radioactief afval;
  4. Maatschappelijke betrokkenheid;
  5. Duurzaamheid.

## Krachtenveld

- De beleidsbrief IenW is complementair aan de brief vanuit EZK en daarmee afgestemd.

- Daarnaast zijn beide brieven binnen de Stuurgroep Kernenergie (bestaand uit ambtelijk EZK, IenW, FIN) afgestemd en worden deze tevens besproken in de Hoog ambtelijke werkgroep (HAW) van 2 november a.s. In de HAW worden interdepartementaal nucleaire onderwerpen afgestemd en hebben zitting EZK, AZ, FIN, VWS, OCW en IenW.
- Intern IenW is de brief afgestemd met ANVS, FEZ en HBJZ.
- In de Tweede kamer is een meerderheid voor de in het coalitieakkoord aangekondigde uitbreiding van kernenergie. Met name in verband met energietransitie, leveringszekerheid en energieonafhankelijkheid lijkt de oppositie minder uitgesproken dan een aantal jaren geleden.
- Met betrekking tot uw portefeuille is het verantwoord omgaan met radioactief afval het meest op de voorgrond springende aandachtspunt.



## Toelichting

*Politieke context*

- Veiligheid is een absolute randvoorwaarde voor de inzet van kernenergie en radioactief afval dient te allen tijde veilig beheerd te worden.
- Het kabinet zet in op bedrijfsduurverlenging van de huidige kerncentrale Borssele na 2033, op het zetten van de nodige stappen voor de bouw van 2 nieuwe kerncentrales en op het zorgen voor een veilige (tijdelijke en) permanente opslag van kernafval.
- De ambitie van het kabinet heeft ook gevolgen voor het beleidsterrein van nucleaire veiligheid en stralingsbescherming. Wat stralingsbescherming betreft met name de omgang met en het beheer van radioactief afval.

*Financiële/juridische overwegingen*

- Met EZK en FIN zullen nadere afspraken gemaakt worden hoe de ontmantelingskosten voor de nieuwe kerncentrales met behulp van financiële zekerheidstelling gedurende de bedrijfsvoering afgedekt zullen worden.
- Naar aanleiding van de voorgenomen evaluatie zal naar verwachting de wet- en/of regelgeving aangepast worden. Eventuele wijzigingen in de regelgeving zullen voor de besluitvorming in het kader van de vergunningverlening voor de nieuwe kerncentrales geïmplementeerd moeten zijn.

*Communicatie*

- In samenwerking met de minister voor KE wordt een participatie- en communicatieplan opgesteld.
- Het is essentieel om het publiek en maatschappelijke organisaties op een juiste manier te informeren en te betrekken bij de besluitvorming ten aanzien van de kernenergietrajecten uit het regeerakkoord.
- Hierin worden ook de verplichtingen uit internationale afspraken, zoals het Verdrag van Aarhus (over inspraak, participatie en toegang tot de rechter) en het Verdrag van Espoo (over betrokkenheid van landen bij grensoverschrijdende milieugevolgen) geadresseerd.

*Duurzaamheid*

- In brief wordt aangegeven dat uw voorkeur (CE) uitgaat naar opwerking van verbruikte splijtstof in plaats van directe opslag. Dit in verband met minder ontstaan van radioactief afval en vanwege de mogelijkheden van hergebruik.
- Daarnaast wordt bij de eindberging van radioactief afval ingegaan op terugneembaarheid. Indien nieuwe technieken beschikbaar komen, zou het

radioactief afval op een milieu-hygiënisch verantwoorde wijze opnieuw in de keten kunnen worden gebracht, waarmee circulariteit zoveel mogelijk bevorderd wordt.
- Tot slot wordt ingegaan op het zo duurzaam mogelijk winnen van uranium en de fabricage van splijtstoffenelementen, als ook de specifieke lokale gevolgen voor het milieu.

**Informatie die niet openbaargemaakt kan worden**
Niet van toepassing.

**Bijlagen**

| Volgnummer | Naam | Informatie |
|---|---|---|
| IENW/BSK-2022/295375 | Beleidsbrief IenW Nucleaire veiligheid | Betreft de IenW brief aan de 2e Kamer over de uitgangspunten vanuit nucleaire veiligheid en stralingsbescherming naar aanleiding van kabinetsambitie voor kernenergie. |